

Fritidspeng för barn i hushåll med försörjningsstöd

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2013/14:168 Fritidspeng för barn i hushåll med försörjningsstöd samt åtta motionsyrkanden som väckts med anledning av propositionen.

I propositionen föreslår regeringen ändringar i socialtjänstlagen (2001:453) i syfte att förbättra möjligheterna för barn i ekonomiskt utsatta familjer att delta i organiserade fritidsaktiviteter i samma utsträckning som andra barn. Regeringen föreslår därför att hushåll med barn i årskurs 4–9 ska ha rätt till ersättning från socialnämnden för kostnader för barnets deltagande i fritidsaktiviteter (fritidspeng) om hushållet vid ansökan har försörjningsstöd och har haft försörjningsstöd under minst sex månader den senaste tolv månadersperioden. Barnets fritidsaktiviteter ska enligt förslaget vara regelbundna och ledarledda samt främja ett aktivt deltagande i samhällets gemenskap. Regeringen får meddela föreskrifter om vilket belopp fritidspengen får uppgå till.

Lagförslaget föreslås träda i kraft den 1 juli 2014.

Utskottet välkomnar propositionen och tillstyrker de föreslagna lagändringarna. Samtliga motionsyrkanden avstyrks.

Betänkandet innehåller fyra reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Fritidspeng för barn i hushåll med försörjningsstöd	5
Propositionen	5
Motioner	8
Utskottets ställningstagande	9
Reservationer	10
1. Fritidspeng för barn i hushåll med försörjningsstöd, punkt 1 (S, V)	10
2. Uppföljning av reformen, punkt 2 (MP)	10
3. Översyn av försörjningsstödet och riksnormen, punkt 3 (S, V)	11
4. Översyn av försörjningsstödet och riksnormen, punkt 3 (MP)	12
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	13
Propositionen	13
Följdmotionerna	13
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Fritidspeng för barn i hushåll med försörjningsstöd

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453). Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:168 och avslår motionerna

2013/14:So18 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 1 och

2013/14:So20 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 1.

Reservation 1 (S, V)

2. Uppföljning av reformen

Riksdagen avslår motion

2013/14:So19 av Magnus Ehrencrona m.fl. (MP) yrkandena 1, 3 och 4.

Reservation 2 (MP)

3. Översyn av försörjningsstödet och riksnormen

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:So18 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 2,

2013/14:So19 av Magnus Ehrencrona m.fl. (MP) yrkande 2 och

2013/14:So20 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 2.

Reservation 3 (S, V)

Reservation 4 (MP)

Stockholm den 8 maj 2014

På socialutskottets vägnar

Anders W Jonsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders W Jonsson (C), Lena Hallengren (S), Saila Quicklund (M), Margareta B Kjellin (M), Christer Engelhardt (S), Helena Bouveng (M), Ann Arleklo (S), Catharina Bråkenhielm (S), Gunnar Sandberg (S), Rickard Nordin (C), Per Ramhorn (SD), Eva Olofsson (V), Metin Ataseven (M), Meeri Wasberg (S), Barbro Westerholm (FP) och Magnus Ehrencrona (MP).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I proposition 2013/14:168 Fritidspeng för barn i hushåll med försörjningsstöd föreslår regeringen ändringar i socialtjänstlagen (2001:453), förkortad SoL, för att förbättra möjligheterna för barn att delta i organiserade fritidsaktiviteter. Fritidspengen är avsedd för de barn som lever i hushåll med knappa ekonomiska resurser under en längre tid.

Lagrådet har yttrat sig över lagförslagen.

Åtta motionsyrkanden har väckts med anledning av propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut finns i bilaga 1 och regeringens lagförslag i bilaga 2.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår att en ersättning införs för kostnader för barns deltagande i fritidsaktiviteter, en s.k. fritidspeng. Förslaget innebär att fritidspengen riktas till barn i familjer som har försörjningsstöd och som haft det i minst sex månader under den senaste tolv månadersperioden. Fritidspengen ska gälla för hushåll med barn som går i årskurs 4–9. Barnets fritidsaktiviteter ska vara regelbundna och ledarledda samt främja ett aktivt deltagande i samhällets gemenskap. Regeringen ska få meddela föreskrifter om vilket belopp fritidspengen får uppgå till. Syftet med fritidspengen är att göra det möjligt för barn i dessa hushåll att delta i regelbundna aktiviteter på sin fritid och därmed få ingå i ett sammanhang med andra barn och vuxna. Fritidspengen är inte en del av det ekonomiska biståndet utan en fristående ersättning till hushållet för de faktiska kostnaderna för barnets fritidsaktiviteter. Kommunerna kommer enligt finansieringsprincipen att ersättas för de ökade kostnader som reformen beräknas medföra. Lagförslaget föreslås träda i kraft den 1 juli 2014.

Utskottets överväganden

Fritidspeng för barn i hushåll med försörjningsstöd

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens lagförslag om fritidspeng för kostnader för fritidsaktiviteter. Riksdagen avslår motionsyrkanden om avslag på propositionen, om uppföljning av reformen, om att ta reda på barnets perspektiv på bästa aktivitet och att poängtera vikten av att värna integriteten. Vidare avslår riksdagen motionsyrkanden om en höjning av riksnormen och en bred översyn av försörjningsstödet.

Jämför reservationerna 1 (S, V), 2 (MP), 3 (S, V) och 4 (MP).

Propositionen

En ny bestämmelse om ersättning för kostnader för fritidsaktiviteter

Regeringen föreslår att hushåll med barn som går i grundskolans årskurs 4–9 eller motsvarande i andra skolformer ska få rätt till ersättning från socialnämnden för kostnader för barnets deltagande i fritidsaktiviteter (fritidspeng) om hushållet vid ansökningstillfället har försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL) och haft sådant stöd under minst sex månader den senaste tolv månadersperioden. Barnets fritidsaktiviteter ska vara regelbundna och ledarledda samt främja ett aktivt deltagande i samhällets gemenskap.

Syftet med den föreslagna fritidspengen är att förbättra möjligheterna för barn i ekonomiskt utsatta familjer att delta i organiserade fritidsaktiviteter i samma utsträckning som andra barn. Målgruppen för fritidspengen är alltså dessa barn. Barnen är dock omyndiga och saknar egen rättshandlingsförmåga. Barn bor normalt med sina föräldrar, hos den ene föräldern eller växelvis hos båda föräldrarna. Oavsett med vem eller på vilket sätt, ingår barnet normalt i en hushållsgemenskap. Den som har barn och söker ekonomiskt bistånd anses företräda sina barn i egenskap av vårdnadshavare enligt 6 kap. föräldrabalken (FB). Den eller de sökande och barnen samt eventuellt annan vuxen som bor tillsammans eller har hushållsgemenskap betraktas som ett hushåll när försörjningsstödet ska beräknas utifrån den riksnorm som gäller för den aktuella hushållstypen. Regeringen anser därför att samma principer ska gälla när ett hushåll ansöker om fritidspeng, dvs. den som normalt företräder barnet vid en ansökan om ekonomiskt bistånd ska också företräda barnet vid ansökan om fritidspeng.

Förslaget riktas till barn i årskurs 4–9. Det är vanligare att barn i den åldersgruppen deltar i ledarledda och organiserade fritidsaktiviteter än äldre barn. En utvärdering av reformen får visa om det finns skäl att utöka åldersspannet till yngre skolbarn och ungdomar upp till 18 år.

Enligt förslaget ska regeringen besluta om fritidspengens högsta nivå. Den högsta ersättningen är beräknad till 3 000 kronor per barn och år (prop. s. 26). Fritidspengen ska täcka kostnader för deltagande i ledarledda och återkommande fritidsaktiviteter, t.ex. medlemsavgift, träningsavgift eller kursavgift. I viss utsträckning kan även andra kostnader ersättas, t.ex. kostnader för material, utrustning och andra kringkostnader som är nödvändiga för att utöva fritidsaktiviteten.

Regeringen anser att bestämmelsen bör ge vida ramar för vilken typ av aktiviteter som bör omfattas. Som fritidsaktivitet räknas t.ex. deltagande i idrottsverksamhet, kulturverksamhet, friluftsliv och folkbildning. Fritidspengen ska syfta till att stimulera barn till ett utökat kontaktnät utanför hemmet och utöver det som finns inom ramen för skolans verksamhet. Att ingå i ett sammanhang med andra barn och vuxna är enligt regeringen oftast en god skyddsfaktor mot utanförskap och kan innebära en känsla av delaktighet. Fritidspengen är avsedd för aktiviteter som barnet regelbundet deltar i och där barnet har möjlighet att utveckla långvariga relationer till andra barn, ungdomar och vuxna. Med regelbundenhet avses att aktiviteten är återkommande, normalt en gång i veckan, men även en glesare frekvens bör kunna accepteras. Aktiviteten bör således under en termin eller sexmånadersperiod utövas åtminstone vid ett flertal tillfällen för att betraktas som regelbunden. Med ledarledd avses att det ska finnas en eller flera vuxna eller ungdomar som är närvarande och som leder, instruerar och vakar över att aktiviteten genomförs på avsett sätt med beaktande av nödvändiga säkerhetsåtgärder.

Kravet på att barnets fritidsaktiviteter ska främja ett aktivt deltagande i samhällets gemenskap innebär att aktiviteten ska utövas utanför familjen så att barnet ges möjlighet till ökade kontakter med andra barn, ungdomar och vuxna. Även aktiviteter t.ex. i form av bio eller museibesök inom ramen för en filmklubb eller studiecirkel kan omfattas av bestämmelsen om de är regelbundna och lärarledda. Regeringen anser även att det inte finns något hinder mot att fritidspengen beviljas för aktiviteter där ledaren av aktiviteten är förälder eller syskon till barnet, t.ex. i egenskap av tränare för ett fotbollslag. Fritidspengen är dock inte tänkt för aktiviteter då en förälder eller en nära anhörig tillsammans med barnet enskilt ägnar sig åt en aktivitet.

Enligt förslaget får inte fritidspengen påverka beräkningen av riksnormen i försörjningsstödet till en lägre nivå. Riksnormen i försörjningsstödet ska bl.a. täcka utgifter för kläder och skor samt fritid och lek, vilket alltså inte får leda till att socialnämnden reducerar riksnormen i motsvarande utsträckning med motivet att fritidspengen har betalats för att täcka kostnader för viss utrustning. Vidare noterar regeringen att Socialstyrelsen rekom-

menderar att om den enskilde på grund av funktionsnedsättning eller av andra skäl har svårigheter att upprätthålla kontakten med andra människor eller delta i samhällslivet och därför har extra utgifter för t.ex. fritidsaktiviteter, som inte täcks av annat stöd, bör kostnaderna enligt riksnormen kunna beräknas till en högre nivå.

Den föreslagna fritidspengen är inte behovsprövad utan är en ersättning för kostnader för barnets fritidsaktiviteter. Fritidspengen avviker från övrig reglering av ekonomiskt bistånd och för att tydliggöra detta föreslår regeringen att fritidspengen regleras i ett separat kapitel i SoL.

Barn som bor växelvis hos båda föräldrarna

Regeringen föreslår att om barnet bor varaktigt även i ett annat hushåll (växelvist boende) och båda hushållen uppfyller kraven på rätt till fritidspeng, har respektive hushåll var för sig rätt till hälften av det belopp som fritidspengen högst får uppgå till. Om bara ett av hushållen uppfyller kraven på rätt till fritidspeng, har detta hushåll rätt till hälften av det belopp som fritidspengen högst får uppgå till.

Återkrav, överklagande och handläggning av ersättning

Om någon genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att lämna uppgifter eller på annat sätt förorsakar att fritidspeng betalas ut obehörigen eller med för högt belopp, föreslås att socialnämnden får återkräva vad som har betalats ut för mycket. Vidare föreslås att socialtjänsten handlägger ärenden om rätt till fritidspeng enligt samma principer som gäller för handläggning av försörjningsstöd och att socialnämndens beslut får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Ärenden som rör fritidspeng ska enligt förslaget omfattas av bestämmelserna i 26 kap. offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Kommunerna har frihet att betala ut ekonomiskt bistånd på det sätt som är mest ändamålsenligt under förutsättning att berörda personers integritet och sekretess respekteras. Vanligtvis sker utbetalningar av ekonomiskt bistånd genom betalningar till biståndsmottagarens bankkonto oavsett om det rör sig om försörjningsstöd eller bistånd till livsföring i övrigt, t.ex. bistånd till inköp av glasögon och hemutrustning. Biståndsmottagaren har ett eget ansvar för att använda det beviljade biståndet för avsedda ändamål. Regeringen anför att den enskildes sekretess och integritet måste respekteras och att det därför är nödvändigt att socialtjänsten i varje enskilt fall och i samråd med hushållet kommer överens om lämpligt utbetalningssätt.

Vägledning och uppföljning

Regeringen bedömer att Socialstyrelsen bör ta fram en vägledning till stöd för kommunerna i tillämpningen av den nya bestämmelsen samt ta fram löpande statistik över utbetalningar av fritidspengen. Enligt regeringen bör vidare en lämplig myndighet få i uppdrag att göra en uppföljning och utvär-

dering av bestämmelserna för att kunna överväga om förändringar krävs för att syftet med reformen ska uppnås. En sådan utvärdering bör göras efter två år och omfatta en prövning av utvidgning av åldersspannet till såväl yngre skolbarn som ungdomar upp till 18 år. De ekonomiska konsekvenserna av olika förändringar i reformen bör även belysas.

Motioner

I kommittémotion 2013/14:So20 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 1 begärs att propositionen avslås. Motionärerna anför att utformningen av förslaget är olycklig och att synen på välgörenhet till socialt utsatta människor har lämnats sedan länge till förmån för en modell med generell social välfärd. I propositionen anser regeringen att det är nödvändigt att socialtjänsten i varje enskilt fall och i samråd med hushållet kommer överens om lämpligt utbetalningssätt. Detta synsätt ger intryck av att regeringen inte litar på de berörda familjerna och deras vilja och förmåga att prioritera sina barn. Även i kommittémotion 2013/14:So18 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 1 begärs att propositionen avslås. Motionärerna anför att barn inte ska behöva be särskilt om att få ha en meningsfull fritid. Barn eller deras föräldrar ska inte heller behöva be om intyg från t.ex. föreningsverksamhet eller utsättas för särskild övervakning och särskilda kontroller för att visa att de har deltagit i organiserade aktiviteter.

I kommittémotion 2013/14:So19 av Magnus Ehrencrona m.fl. (MP) yrkande 1 begärs ett tillkännagivande om uppföljning av reformen. Motionärerna anför att det inte alltid görs bedömningar utifrån ett barnperspektiv. Utfallet för barn och barnfamiljer behöver följas upp, samt om ändringen i stort medför minskad benägenhet att göra individuella biståndsbedömningar enligt socialtjänstlagen. Vidare begärs ett tillkännagivande om att ta reda på barnets perspektiv på bästa aktivitet (yrkande 3). Motionärerna framhåller att barnet själv bör tillfrågas och ha möjlighet att avgöra vad som är bästa aktivitet att delta i eller kunna utöva. Motionärerna begär även ett tillkännagivande om att poängtera vikten av att värna integriteten (yrkande 4).

I kommittémotion 2013/14:So20 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 2 begärs ett tillkännagivande om att regeringen ska se till att barndelen i riksnormen höjs. I kommittémotion 2013/14:So18 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 2 finns ett liknande yrkande.

I kommittémotion 2013/14:So19 av Magnus Ehrencrona m.fl. (MP) begärs i yrkande 2 ett tillkännagivande om en bred översyn av försörjningsstödet och bidragsnormen. Motionärerna påpekar att i en sådan översyn bör risken för permanent utsatthet och fattigdom, inte minst för barn, finnas med.

Utskottets ställningstagande

Barn i ekonomiskt utsatta familjer deltar inte i organiserade fritidsaktiviteter i samma utsträckning som andra barn. Utskottet välkomnar därför regeringens proposition om fritidspeng för skolbarn i årskurs 4–9 som lever i hushåll med knappa ekonomiska resurser under en längre tid. Syftet med fritidspengen är att göra det möjligt för barn i dessa hushåll att delta i regelbundna aktiviteter på sin fritid och därmed få ingå i ett sammanhang med andra barn och vuxna. Det är vanligare att barn i den nyss nämnda åldersgruppen deltar i organiserade fritidsaktiviteter än äldre barn, och de kan genom fritidspengen ersättas för exempelvis träningsavgift eller kursavgift. Utskottet konstaterar att bestämmelsens utformning ger relativt vida ramar för vilken typ av fritidsaktivitet som omfattas. Utskottet tillstyrker därmed propositionen och avstyrker motionerna 2013/14:So18 (V) yrkande 1 och 2013/14:So20 (S) yrkande 1.

Utskottet delar regeringens bedömning att en utvärdering av reformen bör göras efter två år och då visa om det t.ex. finns skäl att utöka åldersspannet för fritidspengen till yngre skolbarn och ungdomar upp till 18 år. Även andra effekter av reformen bör utvärderas. Motion 2013/14:So19 (MP) yrkandena 1, 3 och 4 avstyrks.

Utskottet utgår från att regeringen noga följer utvecklingen så att behovet av modern teknik i form av t.ex. dator och internet beaktas när underlaget för riksnormen fastställs. Utskottet anser dock inte att det behövs något tillkännagivande om en översyn/höjning av barndelen i riksnormen eller en översyn av försörjningsstödet. Motionerna 2013/14:So18 (V) yrkande 2, 2013/14:So19 (MP) yrkande 2 och 2013/14:So20 (S) yrkande 2 avstyrks.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Fritidspeng för barn i hushåll med försörjningsstöd, punkt 1 (S, V)

av Lena Hallengren (S), Christer Engelhardt (S), Ann Arleklo (S), Catharina Bråkenhielm (S), Gunnar Sandberg (S), Eva Olofsson (V) och Meeri Wasberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453). Därmed bifaller riksdagen motionerna 2013/14:So18 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 1 och 2013/14:So20 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 1 och avslår proposition 2013/14:168.

Ställningstagande

Utformningen av förslaget är olycklig och synen på välgörenhet till socialt utsatta människor har lämnats sedan länge till förmån för en modell med generell social välfärd. I propositionen anser regeringen att det är nödvändigt att socialtjänsten i varje enskilt fall och i samråd med hushållet kommer överens om lämpligt utbetalningssätt. Detta synsätt ger intryck av att regeringen inte litar på de berörda familjerna och deras vilja och förmåga att prioritera sina barn. Barn ska inte behöva be särskilt om att få ha en meningsfull fritid. Barn eller deras föräldrar ska inte heller behöva be om intyg från t.ex. föreningsverksamhet eller utsättas för särskild övervakning och särskilda kontroller för att visa att de har deltagit i organiserade aktiviteter.

Med hänsyn till vad som har anförts anser vi att propositionen ska avslås.

2. Uppföljning av reformen, punkt 2 (MP)

av Magnus Ehrencrona (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:So19 av Magnus Ehrencrona m.fl. (MP) yrkandena 1, 3 och 4.

Ställningstagande

Det görs inte alltid bedömningar utifrån ett barnperspektiv varför utfallet för barn och barnfamiljer behöver följas upp, samt om ändringen i stort medför minskad benägenhet att göra individuella biståndsbedömningar enligt socialtjänstlagen. Regeringen bör därför följa upp reformen med denna inriktning.

Barnet själv bör tillfrågas och ha möjlighet att avgöra vad som är bästa aktivitet att delta i eller kunna utöva. Regeringen bör utreda om barnets perspektiv på bästa aktivitet bör ta reda på samt om vikten av att värna integriteten bör regleras.

Vad jag nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Översyn av försörjningsstödet och riksnormen, punkt 3 (S, V)

av Lena Hallengren (S), Christer Engelhardt (S), Ann Arleklo (S), Catharina Bråkenhielm (S), Gunnar Sandberg (S), Eva Olofsson (V) och Meeri Wasberg (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:So18 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 2 och

2013/14:So20 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 2 och avslår motion

2013/14:So19 av Magnus Ehrencrona m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Barn och unga i ekonomiskt utsatta hushåll är underrepresenterade i organiserade fritidsaktiviteter varför det finns starka skäl att förstärka möjligheterna för barn i dessa hushåll att få en aktiv fritid. Det är viktigt att dessa barn har samma förutsättningar att utöva fritidsaktiviteter som andra barn. Barn behöver inte bara delta i organiserad fritidsverksamhet utan har även behov av mer privat fritidssysselsättning med familj och kompisar. Det ekonomiska biståndet behöver en generell förstärkning. Regeringen bör se till att barndelen i riksnormen höjs.

Vad vi nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4. Översyn av försörjningsstödet och riksnormen, punkt 3 (MP)

av Magnus Ehrencrona (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:So19 av Magnus Ehrencrona m.fl. (MP) yrkande 2 och avslår motionerna

2013/14:So18 av Eva Olofsson m.fl. (V) yrkande 2 och

2013/14:So20 av Lena Hallengren m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

En bredare översyn av försörjningsstödet funktion och utformning bör göras. I denna bör risken för permanent utsatthet och fattigdom, inte minst för barn, finnas med som viktig del. Regeringen bör tillsätta en utredning som får i uppdrag att utföra en sådan översyn av försörjningsstödet och bidragsnormen.

Vad jag nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:168 Fritidspeng för barn i hushåll med försörjningsstöd:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453).

Följdmotionerna

2013/14:So18 av Eva Olofsson m.fl. (V):

1. Riksdagen avslår proposition 2013/14:168 Fritidspeng för barn i hushåll med försörjningsstöd.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska se till att riksnormen för försörjningsstöd höjs för hushåll med barn.

2013/14:So19 av Magnus Ehrencrona m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en uppföljning av reformen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en bred översyn av försörjningsstödet och bidragsnormen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om barnets perspektiv på bästa aktivitet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om integritet.

2013/14:So20 av Lena Hallengren m.fl. (S):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag i proposition 2013/14:168.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska se till att barndelen i riksnormen höjs.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs i fråga om socialtjänstlagen (2001:453) dels att 9 kap. 1 § och 16 kap. 3 § ska ha följande lydelse, dels att det i lagen ska införas ett nytt kapitel, 4 a kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 a kap. Ersättning för barns kostnader för fritidsaktiviteter

1 §

Hushåll med barn som går i grundskolans årskurs 4–9 eller motsvarande i andra skolformer har rätt till ersättning från socialnämnden för kostnader för barnets deltagande i fritidsaktiviteter (fritidspeng) om hushållet vid ansökningstillfället

1 har försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 §, och

2. har haft sådant stöd under minst sex månader den senaste tolv månadersperioden.

Barnets fritidsaktiviteter ska vara regelbundna och ledarledda samt främja ett aktivt deltagande i samhällets gemenskap.

Fritidspengen får inte påverka beräkningen av försörjningsstödet enligt 4 kap. 3 § andra stycket tredje meningen.

2 §

Om barnet bor varaktigt även i ett annat hushåll (växelvist boende) och båda hushållen uppfyller kraven i 1 § har respektive hushåll var för sig rätt till hälften av det belopp som fritidspengen högst får uppgå till.

Om bara ett av hushållen uppfyller kraven i 1 § har detta hushåll rätt till hälften av det belopp som fritidspengen högst får uppgå till.

3 §

Regeringen får meddela föreskrifter om vilket belopp fritidspengen får uppgå till.

9 kap.**1 §**

Om någon genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att lämna uppgifter eller på annat sätt förorsakat att ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § *utgetts* obehörigen eller med för högt belopp, får socialnämnden återkräva vad som har betalats ut för mycket.

Om någon genom oriktiga uppgifter eller genom underlåtenhet att lämna uppgifter eller på annat sätt förorsakat att ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § *eller fritidspeng enligt 4 a kap. 1 § betalats ut* obehörigen eller med för högt belopp, får socialnämnden återkräva vad som har betalats ut för mycket.

Om någon i annat fall än som avses i första stycket tagit emot sådant ekonomiskt bistånd obehörigen eller med för högt belopp och skäligen borde ha insett detta, får socialnämnden återkräva vad som har betalats ut för mycket.

16 kap.**3 §¹**

Socialnämndens beslut får överklagas *hos* allmän förvaltningsdomstol, om nämnden har meddelat beslut i fråga om

- ansökan enligt 2 a kap. 8 §,
  - bistånd enligt 4 kap. 1 §,
  - vägran eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd enligt 4 kap. 5 §,
  - förbud eller begränsning enligt 5 kap. 2 §,
  - medgivande enligt 6 kap. 6 §,
  - medgivande enligt 6 kap. 12 §,
  - återkallelse av medgivande enligt 6 kap. 13 §,
  - samtycke enligt 6 kap. 14 §,
- eller
- avgifter eller förbehållsbelopp enligt 8 kap. 4–9 §§.

Socialnämndens beslut får överklagas *till* allmän förvaltningsdomstol, om nämnden har meddelat beslut i fråga om

- ansökan enligt 2 a kap. 8 §,
  - bistånd enligt 4 kap. 1 §,
  - *fritidspeng enligt 4 a kap. 1 §*,
  - vägran eller nedsättning av fortsatt försörjningsstöd enligt 4 kap. 5 §,
  - förbud eller begränsning enligt 5 kap. 2 §,
  - medgivande enligt 6 kap. 6 §,
  - medgivande enligt 6 kap. 12 §,
  - återkallelse av medgivande enligt 6 kap. 13 §,
  - samtycke enligt 6 kap. 14 §,
- eller
- avgifter eller förbehållsbelopp enligt 8 kap. 4–9 §§.

Beslut i frågor som avses i första stycket gäller omedelbart. En förvaltningsrätt eller kammarrätt får dock förordna att dess beslut ska verkställas först sedan det har vunnit laga kraft.

¹ Senaste lydelse 2011:328.

På begäran av sökanden får verkställandet av beslut om bistånd enligt 4 kap. 1 § senareläggas om verkställandet sker inom ett valfrihetssystem enligt lagen (2008:962) om valfrihetssystem.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2014.